

De Google onder digitaal bewijsleveranciers

Snel grote hoeveelheden dossiers doorzoeken? Hulp nodig bij een audit? Of digitaal bewijsmateriaal van de stoep schrapen? 'Advocaten zijn vermoedelijk niet echt op de hoogte van wat er allemaal kan.'

Foto: Shutterstock

Door Mark Maathuis

En van de grootse klussen die Kroll Ontrack ooit op zich nam was het achterhalen van de informatie die op de gesmolten harddisk van de spaceshuttle Columbia stond. Dit ruimteveer was in 2003 bij terugkeer naar de aarde in brand gevlogen en ontploft, waarna de brokstukken in een meer terecht waren gekomen. 'Nadat we de harde schijven op zestig meter diepte hadden teruggevonden, hebben we 99 procent van de informatie die daarop stond kunnen achterhalen. Dat we dat soort dingen kunnen, dat geeft ons bedrijf kracht.' Remon Verkerk is sinds kort verantwoordelijk voor de business development van de Legal Technologies & Forensic Services bij Kroll Ontrack. Dit Amerikaanse bedrijf levert technologische diensten en software waarmee klanten efficiënt en goedkoop data kunnen doorzoeken, managen, herstellen, analyseren, produceren en presenteren.

Hoewel Verkerks afdeling al twaalf jaar bestaat, is met zijn komst de focus binnen de Nederlandse vestiging van het bedrijf meer gericht op de juridische wereld. En dat is volgens hem hard nodig. 'In Nederland is er veel onbekendheid met de mogelijkheden die dit soort onderzoek biedt. Maar dat digitaal bewijs bij ons nog niet echt gebruikt wordt, dat kan toch eigenlijk niet. De digitale wereld is onze dagelijkse realiteit. Het komt volgens mij omdat deze manier van onderzoeken als lastig wordt ervaren. Men is al snel bang de controle kwijt te raken. En hoewel we veel in contact zijn met kennis managers van advocatenkantoren, vermoed ik dat ook veel advocaten niet echt op de hoogte zijn van wat er allemaal kan.'

Van de twaalfde verdieping

Om een voorbeeld te geven: Kroll Ontrack moest vaststellen of op een bepaalde datum via een computer die in een lokaal kantoor van een onderneming stond een overeenkomst was opgemaakt en ge-

print en zo ja, door wie. Uit de server van het bedrijf en de laptops van de mogelijke betrokkenen bleek de overeenkomst ter plekke te zijn opgetekend en binnen het gegeven tijdsbestek inderdaad door de gebruiker in kwestie te zijn geprint. En wat te denken van een verdachte die zijn laptop van een gebouw met twaalf verdiepingen in gruzelementen gooide toen de politie zijn huis binnendrongen was? 'Hoe meer splinters, hoe meer tijd en geld,' aldus Verkerk, 'maar ook dat kan.'

Dat advocaten huiverig lijken ten aanzien van digitaal onderzoek kan Verkerk wel begrijpen. 'Onderzoekers van advocatenkantoren hebben vaak veel ervaring en willen niet opeens afhankelijk worden van allerlei onderzoeksteams van buitenaf.' Ook zijn er veel procedurele vragen omdat richtlijnen voor het veiligstellen van digitale gegevens en het voldoen aan door de rechtbank gestelde regels ontbreken; en soms weet men domweg niet aan welke informatie wel of niet te komen is. 'Maar om binnen

grote hoeveelheden data snel en efficiënt naar de *smoking gun* te zoeken, daarvoor is speciale kennis nodig. Bij veel technologieën die met zoektermen op woorden of termen werken om digitaal materiaal te doorlopen, eindigt men vaak met duizenden hits. Vervolgens moet één medewerker dat gaan doorzoeken. Met één laptop is dat nog te overzien maar met meerdere kantoren op verschillende locaties...

Speciaal daarvoor hebben we in samenwerking met research teams van advocatenkantoren technologieën ontwikkeld. Omdat die aansluiten op de specifieke behoeftes van advocaten, stellen wij hen in staat het digitaal bewijs zelf te achterhalen. Ze kunnen helemaal zelf bepalen hoe en wat. Het unieke aan onze methode, en ik kan daar niet alles over vertellen, is dat wij via verschillende technologieën meerdere termen en synoniemen koppelen aan eerder vertoonde voorkeuren. Zoals de reclames op Google werken: "Als je dit leuk vindt, dan vind je dat dus ook leuk." Zo kun je met nieuwe informatie een andere koers binnen een onderzoek inzetten en dat levert vaak verrassende resultaten op.'

Prijs van het Pentagon

Om de bekendheid met de mogelijkheden van digitale bewijsvergaring te vergroten, heeft Kroll Ontrack speciaal voor advocaten trainingspakketten ontwikkeld. 'Ze weten namelijk vaak niet hoe snel wij ergens achter kunnen komen. En we komen graag langs om te vertellen hoe veel efficiënter digitaal onderzoek kan.' Zo geeft het seminar *Digitaal forensisch onderzoek voor advocaten* deelnemers inzichten in de processen die gevolgd moeten worden bij het verzamelen van elektronisch opgeslagen data. Met de risico's die gepaard gaan met het digitaal verzenden en opslaan van bedrijfsinformatie (en wellicht -geheimen) heeft Kroll Ontrack ook de nodige ervaring – het Amerikaanse ministerie van Defensie riep het bedrijf niet voor niets twee keer uit tot beste onderneming in zijn soort. 'Alle data die bij ons binnenkomt, wordt van begin tot eind versleuteld en opgeslagen in de meest zwaar beveiligde datacenters. Het is bij ons vaak veiliger dan bij de klant.'

Column

Het lucide kantoor

Dolph Stuyling de Lange

Hoe 'wakker' bent u – hoe bewust? Als je bedenkt hoe kort een mensenleven is, is het jammer dat vaak zo'n groot deel van dat leven onbewust verglijdt. In de nacht (een derde deel van ons leven) maar ook overdag. Gelukkig is daar iets aan te doen en voor uw kantoor zou dat heel goed zijn.

Eerst iets over het effectief maken van die nachten. Dr. Stephen LaBerge heeft wetenschappelijk onderzoek gedaan naar lucide dromen, ofwel het fenomeen van het wakker zijn tijdens het dromen en het bewust beïnvloeden van die droom. Velen hebben weleens de ervaring dat je tijdens een droom weet dat je droomt. LaBerge heeft aangetoond dat je dit kunt aanleren en dat je grote ontwikkelingen kunt bereiken door je 'wakkere bewustzijn' te combineren met de onbegrensde mogelijkheden van je droomstaat. (Zie hierover LaBerges boek *Exploring the world of lucid dreaming*).

Maar ook overdag is er veel winst te boeken. Veel van wat we doen, doen we op de automatische piloot: wakker worden, douchen, aankleden, ontbijten terwijl je de krant doorkijkt of naar je werk rijdt. Voor zover men al momenten bewust 'wakker' is, richt dat bewustzijn zich vaak op wat er komen gaat (zorgen over de conclusie die vandaag echt weg moet) of wat er onlangs gebeurd is (die verschrikkelijke beelden op televisie gisteravond.) Die automatische piloot is heel handig voor routinedingen. Maar velen zetten hem niet uit, zodat ze hun leven – ook wanneer ze wakker zijn – vooral half slapend doorbrengen.

En dat is jammer, want zo wordt bijvoorbeeld de ontmoeting met kantoorgenoten vaak niet echt geregistreerd of afgedaan met een plichtmatige ochtendgroet. Dat kan beter. De Britse auteur Timothy Freke gaat zelfs een stap verder en heeft – in aansluiting op het *lucid dreaming* – het begrip *lucid living* geïntroduceerd. Hij suggereert dat je 'wakker' kunt worden uit 'de droom' van je wakkere leven. Maar dat is iets voor gevorderden.

Waarom zou dit alles nou voordelen opleveren voor uw kantoor? Het antwoord is dat het een ongelooflijk positief effect kan hebben op alle betrokkenen. In de eerste plaats op uzelf omdat, als u 'wakker' leeft, de sleur verdwijnt, keuzes bewuster worden gemaakt en ontmoetingen met anderen ook leiden tot echt contact. Daarnaast voor uw kantoorgenoten, omdat de contacten met hen betekenisvol worden. Dat is een van de aspecten die vaak ontbreken en dat leidt dan tot teleurstelling, afname van motivatie en een matige sfeer. En tot slot is er het positieve effect op uw cliënten: onderzoek toont aan dat zij het meest waarden hechten aan echt contact met hun advocaat, dat ze voelen dat die meeleeft en meedenkt en zich niet verschuilt in zijn juridische ivoren toren.

Bewust leven is geen religieus spelletje. Het gaat over de kwaliteit van uw leven, ook uw professionele. Als u wakker wordt, als uw kantoor wakker wordt, dan maken u en uw kantoor samen een kwalitatieve kwantumsprong.